

Iekļaujošas vērtēšanas pielietošana praksē

Visas Eiropas speciālās izglītības attīstības aģentūras dalībvalstis ir izcēlušas vērtēšanu iekļaujošajā vidē, kā svarīgu jomu iekļaujošas izglītības attīstībā. Ir atzīts, ka vērtēšanas politika un prakse var ietekmēt izglītības iespējas visiem skolēniem, kā arī tā bieži ietekmē skolēnu atstumšanu vai iekļaušanu vispārizglītošajās skolās.

Viena no šobrīd galvenajām Eiropas valstu problēmām koncentrējas ap vērtēšanas sistēmas un procesa izstrādi, kas sekmē, nevis ir šķērslis iekļaušanai. Visas valstis strādā, lai vērtēšanas politika, procesi un pielietošana kļūtu pēc iespējas iekļaujošāka.

Šī komplekta materiālu mērķis ir nodrošināt praktiskus un politikas veidotājus ar materiāliem un informācijas resursiem par to, kā vērtēšanu, kas atbalsta iekļaušanu, var īstenot.

Šīs komplekta visi materiāli ir sagatavoti Aģentūras projekta „Mācību sasniegumu vērtēšana iekļaujošā mācību vidē” rezultātā, iesaistot ekspertus no 25 valstīm – Apvienotās Karalistes (Anglijas un Velsas), Austrijas, Beļģijas flāmu un franču kopienām, Čehijas Republikas, Dānijas, Francijas, Grieķijas, Igaunijas, Īrijas, Islandes, Itālijas, Kipras, Latvijas, Lietuvas, Luksemburgas, Nīderlandes, Norvēģijas, Polijas, Portugāles, Somijas, Spānijas, Šveices, Ungārijas, Vācijas un Zviedrijas.

Pirmā projekta fāze izvērtēja vērtēšanas iekļaujošā vidē pamatnostādnes un praksi. Galvenie šīs fāzes secinājumi ir pieejami:

<http://www.european-agency.org/site/themes/assessment/index.shtml>

Datu bāze iekļauj 23 valstu ziņojumus, kuri raksturo vērtēšanas pamatnostādnes un praksi, valstu informāciju un noslēguma ziņojumu ar galvenajiem secinājumiem 19 valodās.

Projekta pirmā fāze galu galā noveda pie secinājuma, ko nozīmē iekļaujoša vērtēšana. To definēja kā:

Pieeja vērtēšanai vispārizglītošajā vidē, kur politika un prakse ir veidota, lai, cik vien iespējams, veicinātu visu skolēnu mācīšanos. Iekļaujošas vērtēšanas vispārējais mērķis ir vērsts uz to, lai viss vērtēšanas process atbalstītu un uzlabotu un visu skolēnu, ieskaitot skolēnu ar speciālām izglītības vajadzībām, piedalīšanos mācību procesā.

Iekļaujošu vērtēšanu uzskata par mērķi kas ir svarīgs visiem izglītības politikas veidotājiem un praktiķiem. Galvenais arguments ir tas, ka iekļaujošas vērtēšanas praksei ir jānomaina esošo vērtēšanas praksi un tas nozīmē, ka:

Iekļaujošās vērtēšanas pamatprincipi ir principi, kas atbalsta visu skolēnu mācīšanu un mācīšanos. Inovatīva iekļaujošās vērtēšanas prakse parāda labu vērtēšanas praksi visiem skolēniem.

Iekļaujošās vērtēšanas mērķis ir novērst segregāciju, izvairoties (cik vien iespējams) no skolēnu iedalīšanas kategorijās, pievēršot uzmanību mācīšanas un mācīšanās praksei, kas veicina iekļaušanu vispārīgglītojošā vidē.

Iekļaujošu vērtēšanu var īstenot tikai atbilstošu pamatnostādņu ietvarā un pie atbilstošas skolu darba organizācijas, kā arī atbalstot skolotājus, kuriem ir pozitīva attieksme pret iekļaušanu.

Aģentūras projekta otrā fāze izvērtēja, kā iekļaujošu vērtēšanu var pielietot praksē, pētot trīs savstarpēji saistītas tēmas: atbalsts skolotājiem; skolu darba organizācija; metodes un paņēmieni dažādu „dalībnieku” iesaistīšanai vērtēšanas procesā.

Katrs no šajā komplektā esošajiem dokumentiem piedāvā informācijas sintēzi par dažādu iekļaujošās vērtēšanas aspektu pielietojumu praksē:

- Rekomendācijas pamatnostādnēm, kuras atbalsta iekļaujošo vērtēšanu;
- Pamatindikatoru pamatnostādnēm un praksi;
- Vērtēšana mācīšanās *veicināšanai*;
- Galvenie jautājumi iekļaujošās vērtēšanas īstenošanai.

Minēto dokumentu pilnas versijas, pamatmateriāli un papildus materiāli ir pieejami projekta mājas lapā.

Visu informāciju par Aģentūras projektu „Mācību sasniegumu vērtēšana iekļaujošā mācību vidē”, ieskaitot dalībvalstu ekspertu, kuri piedalījās projektā, adreses, ir atrodamas:

<http://www.european-agency.org/site/themes/assessment/index.shtml>

Pieejama ir arī interneta datubāze par vērtēšanas resursiem ar saitēm, materiālu kopsavilkumiem un lejupielādējamiem materiāliem skolotājiem, pētniekiem un citiem speciālistiem:

<http://www.european-agency.org/assessment/resourceguide>

Papildus informācija par Eiropas speciālās izglītības attīstības aģentūru ir iegūstama no:

Sekretariāts

Østre Stationsvej 33
DK-5000 Odense C Denmark
Tel: + 45 64 41 00 20
secretariat@european-agency.org

Briseles birojs

3, Avenue Palmerston
BE-1000 Brussels Belgium
Tel: + 32 2 280 33 59

brussels.office@european-agency.org

www.european-agency.org